

**ความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์***
**Undergraduate Students Opinions Towards
Instructional Management in the Faculty of Humanities,
at Kasetsart University**

จิตรัตน์ สุพลธวัชชัย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและรายด้าน เมื่อนิสิตมีสถานภาพต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-4 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2552 ได้จำนวน 302 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ทฤษฎีลิมิตกลาง และสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00 หากค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของครอนบาคได้ค่า 0.97 สถิติที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนแล้วพบว่า นิสิตหญิงเห็นว่าเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าเหมาะสมมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ทั้งในภาพรวม ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-3.50 เห็นว่าเหมาะสมกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.51 ขึ้นไป เห็นว่าเหมาะสมกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

* เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2552

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิร ภู่อาระ

Abstract

The objectives of this research were to study the opinions of undergraduate students on overall and specific areas of instructional management in the Faculty of Humanities, at Kasetsart University and to compare opinions of undergraduate students on overall and specific areas of instructional management. The sample consisted of 302 second-year to forth-year students who registered for second semester in the 2009 academic year, selected by stratified random sampling. The samples were classified by different variables: sex, years of study, major and GPA. The accuracy of research tools indicated the IOC of 0.50-1.00 and the confidential level of 0.97. The research tools of this study were questionnaires. Statistical analyses included frequency, percentage, means, standard deviation value, t-test, one-way Analysis of variance and Scheff' Differential Couple testing.

The findings showed that the students' opinions on instructional management in the Faculty of Humanities, at Kasetsart University in each and overall area were at a high level, except supporting factors, which were at a moderate level. The results demonstrated that female students had higher opinions on overall instructional management, classroom activities, grading criteria and the characteristics of instructors compared to those of male students. Second academic year students had higher opinions than third year students on overall areas, supporting factors, grading criteria and characteristics of instructors. Students from different fields of study had relatively similar opinions. Students with a GPA of 3.00-3.50 had higher opinion on instructional management than students with a lower GPA. Students with a GPA above 3.51 had higher opinions on curriculum compared to those students with a GPA below 3.00.

Keywords: Instructional management, Kasetsart University

ความนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเกิดความสงบสุขในสังคม กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา ตลอดจนเป็นพลเมืองดีของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544, หน้า 40

อ้างถึงใน ธวัชรัตน์ พลเจริญ, 2546, หน้า 1) และจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ระบุว่า กระแสการปฏิรูปอุดมศึกษาที่ปรากฏทั่วโลกต่างมุ่งปรับบทบาทและภารกิจของการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี นอกจากนั้นยังมุ่งให้อุดมศึกษาสามารถรองรับความต้องการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำลังทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยสำคัญและมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยตรง ซึ่งอาจจะเป็น

ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ เป็นสภาวะการณ์ที่โลกไร้พรมแดน ไม่ว่าจะวิเคราะห์ในเชิง เศรษฐกิจ สังคมหรือการเข้าถึงองค์ความรู้ได้ถูกกำหนด ให้เป็นกติกาของสังคมโลกปัจจุบันและกำลังทวีความรุนแรง ยิ่งขึ้นในอนาคต ดังนั้นทุกประเทศจึงถูกกำหนดบทบาท ให้มีการแข่งขันในตลาดโลกทั้ง ๆ ที่มีศักยภาพแตกต่างกัน แต่มีอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวโน้มที่ดีหรือไม่ดี

อย่างไรก็ตาม โลกปัจจุบันมีความเป็นสากล มีนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีและมีความเจริญก้าวหน้า เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น การติดต่อ การค้าขาย การแลกเปลี่ยน การคมนาคมต่าง ๆ มีการแข่งขัน กันมากขึ้น คนมีทางเลือกในการใช้บริการที่มีคุณภาพ ตามความต้องการได้มากขึ้น จึงทำให้ทุกองค์กรต่างพัฒนา ให้ผลผลิตมีคุณภาพ เพื่อจะได้นำเสนอทางเลือกให้คน ในสังคมพึงพอใจ ซึ่งส่งผลให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้ ท่ามกลางการแข่งขันสูง และในภาวะการณ์เปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ (กฤษณ์ อุทัยรัตน์, 2542, หน้า 8) สถาบัน อุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ทำให้ต้องมุ่งเน้นให้การดำเนินงาน ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโดยมีการบริหารงานด้านคุณภาพและนำระบบ ประกันคุณภาพการศึกษามาใช้เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา ดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ และทำให้ผู้เรียนและบัณฑิตมี ความรู้ความสามารถ และมีคุณภาพตามที่คาดหวัง การที่ สถาบันอุดมศึกษาจะบรรลุเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต ที่มีคุณภาพได้ ส่วนหนึ่งจะต้องให้ความสำคัญต่อลักษณะ ธรรมชาติ ความต้องการและความคิดเห็นของนักศึกษา ว่ามีความคาดหวัง และความพึงพอใจต่อสถาบันด้านการ จัดการเรียนการสอน การดำเนินงาน และการจัดสภาพ แวดล้อม ตลอดจนให้บริการต่าง ๆ ของสถาบัน (สมพร บางเกษม, 2550, หน้า 1-2) การที่สถาบันอุดมศึกษา จะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น จะต้องดำเนินการ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลัก ซึ่งปัจจัยที่เป็นเครื่องมือชี้วัด ความสำเร็จคือ การเรียนการสอน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545, หน้า 2 อ้างถึงใน นารี รมย์นุกูล, 2547, หน้า 2)

อีกทั้งในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการ เรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการ พัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่ วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็งมีทักษะชีวิตพัฒนา สมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับ ความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขัน อย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนาากำลังคนที่เป็นเลิศ โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้ สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

จากการปฏิรูปการเรียนการสอนในระดับอุดม- ศึกษาไทยและการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา พึงจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความพร้อมเกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์ กระบวนการเรียน การสอน นักศึกษา และปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยกำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการเรียน การสอนภายในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษา ทุกแห่งจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนด (คู่มือการศึกษาและหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีความ มุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตที่มีความเจริญงอกงามทางปัญญา เพียบพร้อมความรู้ทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม ทั้งสององค์กรต่างมีวิสัยทัศน์เดียวกัน ที่จะเป็นเลิศทาง วิชาการในระดับสากล (คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2551, หน้า 5)

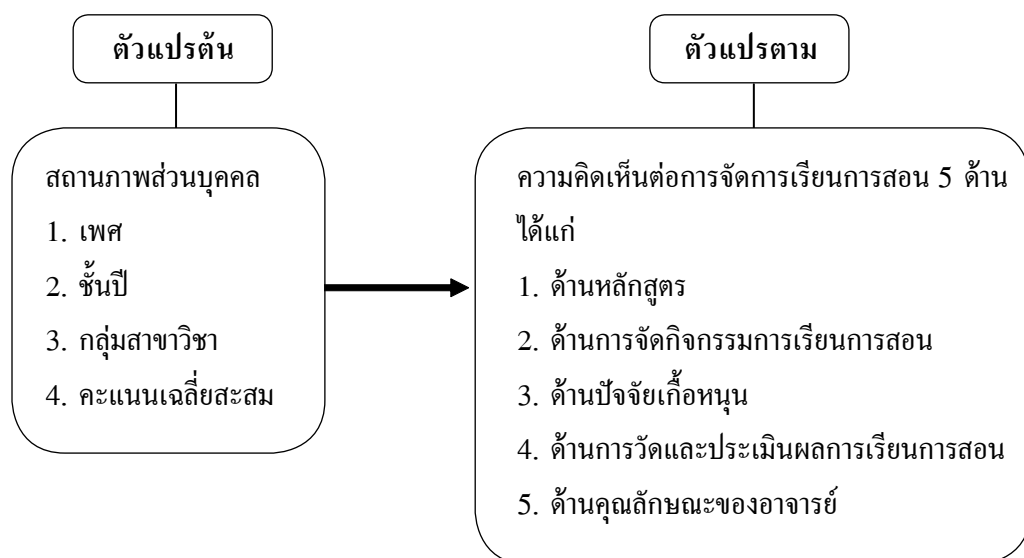
เนื่องจากสาขาวิชามนุษยศาสตร์ไม่ใช่สาขา ยอดนิยม เมื่อเทียบกับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือบริหาร

ธุรกิจผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สังคมและตลาดแรงงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและรายด้าน เมื่อนิสิตมีสถานภาพต่างกัน

กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,422 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ทฤษฎีลิมิตกลาง (The central limit theorem) และใช้การคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับข้อมูลแจกแจง แล้วสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามกลุ่มสาขาวิชา และตามสัดส่วนของนิสิตแต่ละชั้นปีที่ศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง 302 คน จำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชาด้านภาษา 152 คน กลุ่มสาขาวิชาด้านวิชาชีพ 109 คน และกลุ่มสาขาวิชาด้านวิชาวินิจฉัยทางมนุษยศาสตร์ 41 คน

แบบสอบถามในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 5 ด้าน มีจำนวน 73 ข้อ โดยในส่วนท้ายของแต่ละด้านเป็นข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยให้จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ตอนที่ 4 การสรุปข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยการแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยเกื้อหนุน นิสิตมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรี

ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรต่างๆ พบว่า

2.1 นิสิตหญิงเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ในภาพรวม ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ มีความเหมาะสมมากกว่าชาย ส่วนด้านหลักสูตร และด้านปัจจัยเกื้อหนุน นิสิตมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ทั้งในภาพรวม ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่ต่างกัน

2.3 นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมและในแต่ละด้านไม่ต่างกัน

2.4 นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-3.50 เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ทั้งในภาพรวม ด้านปัจจัยเกื้อหนุน และด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.51 ขึ้นไป เห็นว่าเหมาะสมกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ในด้านหลักสูตร ส่วนด้าน อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โดยรวมและรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านปัจจัยเกื้อหนุน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดสอนอย่างชัดเจน หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ความสามารถของนิสิต ทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรมีการสอดแทรกความมีคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นิสิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งเสริมให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่องานและสังคม การเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีวิจารณญาณในการตัดสินใจ อีกทั้งยังสามารถนำความรู้และทักษะในหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบวิชาชีพ และเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ดังที่ วินัย วีระวัฒนานนท์ (2542, หน้า 22) กล่าวว่า การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตรจะต้องนำวิชาการสาขาต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์และความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและรับผิดชอบต่อสังคม

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการแจกประมวลการสอนที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของรายวิชา วิธีการเรียนตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนให้นิสิตทราบตั้งแต่ชั่วโมงแรก ทำให้นิสิตสามารถวางแผนการเรียนได้เป็นอย่างดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชามีความหลากหลาย น่าสนใจและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีโอกาสได้ทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่และมีการฝึกปฏิบัติงานจริง อีกทั้งยังจัดกิจกรรมเสริมความรู้โดยเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาบรรยายทำให้นิสิตเกิดความรู้และทักษะประสบการณ์ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนม หวดสว่าง (2542, หน้า 42) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและเตรียมพร้อมตลอดเวลา ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและสามารถนำเสนอความรู้ทั้งวิเคราะห์และวิจารณ์

1.3 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ห้องสมุดมีเอกสาร หนังสือ วารสาร ตำราและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต ห้องเรียนและสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ห้องน้ำมีน้อยและไม่สะอาดเท่าที่ควร สถานที่จอดรถและจักรยานมีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับที่ อัจฉรา วัฒนานรงค์ (2545, หน้า 9) ได้กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาควรจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และเสาะแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนักศึกษา นอกจากนั้น ญัฐพล พุ่มชุมพล (2546, หน้า 33) กล่าวว่า การเตรียมอาคารสถานที่ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนนับเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก อาจเนื่องมาจากนิสิต

ทราบเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจนก่อนเริ่มเรียน และการประเมินผลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างยุติธรรม นิสิตจะได้รับแจ้งผลการประเมินที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามกำหนด อีกทั้งได้รับการชี้แจงในสิ่งที่ถูกต้องและควรปรับปรุงจากการตรวจผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม หวดสว่าง (2542, หน้า 102) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะว่า ควรมีการวัดผลที่ชัดเจนไม่ลำเอียง ให้ความสำคัญต่อการวัดผลภาคปฏิบัติ และด้านปฏิบัติอย่างยุติธรรม

1.5 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์จากการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถสูง และประสบการณ์ตรงตามวิชาที่สอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี สามารถใช้เทคนิควิธีการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาในบทเรียน อาจารย์มีความตั้งใจกระตือรือร้นในการสอน ใช้คำพูดที่เหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจน ทำให้เข้าใจง่าย มีความสามารถในการหาความรู้และข่าวสาร ข้อมูลใหม่ๆ มาสอนเสมอ สามารถแนะนำเอกสาร ตำรา และแหล่งวิชาการให้แก่ นิสิต มีความสนใจเอาใจใส่ อุทิศเวลานอกเหนือจากชั้นเรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่นิสิตในเรื่องต่างๆ อีกทั้งอาจารย์ยังเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และคณาจารย์ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในแต่ละสาขาวิชา ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544, หน้า 9) กล่าวว่า อาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพตรงตามเป้าหมาย คุณภาพหมายรวมถึงคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ความมีวัฒนธรรมและอารยธรรมรวมทั้งการอุทิศตนต่อการรับผิดชอบที่กำหนดไว้ด้วย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะ

มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

2.1 นิสิตหญิงเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ในภาพรวม ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ มีความเหมาะสมมากกว่าชาย ส่วนด้านหลักสูตร และด้านปัจจัยเกื้อหนุนนิสิตมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะมนุษยศาสตร์ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตรซึ่งมีหลากหลายสาขาวิชา เพื่อให้ นิสิตเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัด ตรงตามความต้องการของนิสิต และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการประกอบวิชาชีพ อีกทั้งยังประโยชน์เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ อยู่สำราญ (2545, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.2 นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ทั้งในภาพรวม ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย อาจเนื่องมาจาก นิสิตชั้นปีที่ 2 ยังไม่ได้เรียนวิชาเอก จึงยังไม่ประสบปัญหาในด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากความยาก และความเครียดจากการเรียนในวิชาเอกเหมือน นิสิตชั้นปีที่ 3 ส่วนในการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ได้กำหนดหลักเกณฑ์เดียวกันกับของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตรที่นิสิตทุกชั้นปีจะได้รับคู่มือระเบียบการและแผนการเรียน ซึ่งมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลให้คำแนะนำในการลงทะเบียน

เรียนให้เป็นไปตามแผนการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน มีการกำหนดปฏิทินประจำปีการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนได้ จึงทำให้นิสิตมีความเห็นไม่ต่างกันในเรื่องดังกล่าว ดังที่ ญฐพล พุ่มชุมพล (2546, หน้า 81) ที่ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ คณะมนุษยศาสตร์จัดองค์ประกอบทางการศึกษาแต่ละด้านได้อย่างเหมาะสมทำให้นิสิตรู้สึกพอใจ แม้จะศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เนื้อหาต่างกัน แต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนของทุกสาขาวิชาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาริรมย์นุกูล (2545, หน้า 102) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุมโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-3.50 เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมมากกว่า นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ทั้งในภาพรวม ด้านปัจจัยเกื้อหนุน และด้านการวัดและประเมินผล

การเรียนการสอน นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.51 ขึ้นไป เห็นว่าเหมาะสมมากกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ในด้านหลักสูตร ส่วนในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงและปานกลาง เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความสนใจใฝ่ใจในการหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้มากกว่านิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ จึงไม่ประสบปัญหาในการเรียนมากนัก ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฐพล พุ่มชุมพล (2546, หน้า 74) นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและในรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักสูตร พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติแตกต่างจากนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ได้จัดทำขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ และได้นำเสนอต่อผู้บริหารคณะมนุษยศาสตร์ให้รับทราบถึงผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ในด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยเร่งปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับความต้องการใช้บริการของนิสิตอย่างเพียงพอ และจัดซื้อหนังสือ ตำรา วารสารที่เกี่ยวกับทางสายมนุษยศาสตร์เพื่อให้บริการในห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น และควรเพิ่มมาตรฐานการรักษาความสะอาดในอาคารเรียนและห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ อุทัยรัตน์. (2542). *ถกคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: เอเชียเพรส.
- คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2551). *รายงานประจำปี ปีการศึกษา 2550*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพล พุ่มชุมพล. (2546). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธวัชรัตน์ พลเจริญ. (2546). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารี รมย์นุกูล. (2547). *ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนม หวัดสว่าง. (2542). *ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ระวีวรรณ อยู่สำราญ. (2545). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพลศึกษาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). *วิกฤตการอาจารย์ระดับอุดมศึกษา. ใน การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา*. หน้า 1-10. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินัย วีระวัฒนานนท์. (2542, 26 มิถุนายน). *ความจำเป็นที่ต้องปรับตัวของการอุดมศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนา ทางวิชาการเรื่อง การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21*. หน้า 22-23. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร บางเกษม. (2550). *ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อัจฉรา วัฒนางรงค์. (2545). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชา อษ 661 สัมมนาปัญหาด้านวิชาการในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.